

Степова Т. Г.

доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Одеського національного економічного

університету,

м. Одеса, Україна

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ: НЕОБХІДНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ, РІШЕННЯ

У структурі економіки України збільшується частка компаній з міжнародними інвестиціями. Вигідне транспортне - географічне розташування Одеського та Ренійського морських портів сприяли запровадженню спеціального режиму інвестиційної діяльності у (вільні) економічні зони СЕЗ «Рені» і СЕЗ «Порто-франко». Сума прямих іноземних інвестицій з країн світу до Одеської області становила 1372,8 млн. дол. США; з них: 1124,9 млн. дол. США – капітал нерезидентів, спрямований до статутних фондів підприємств області.

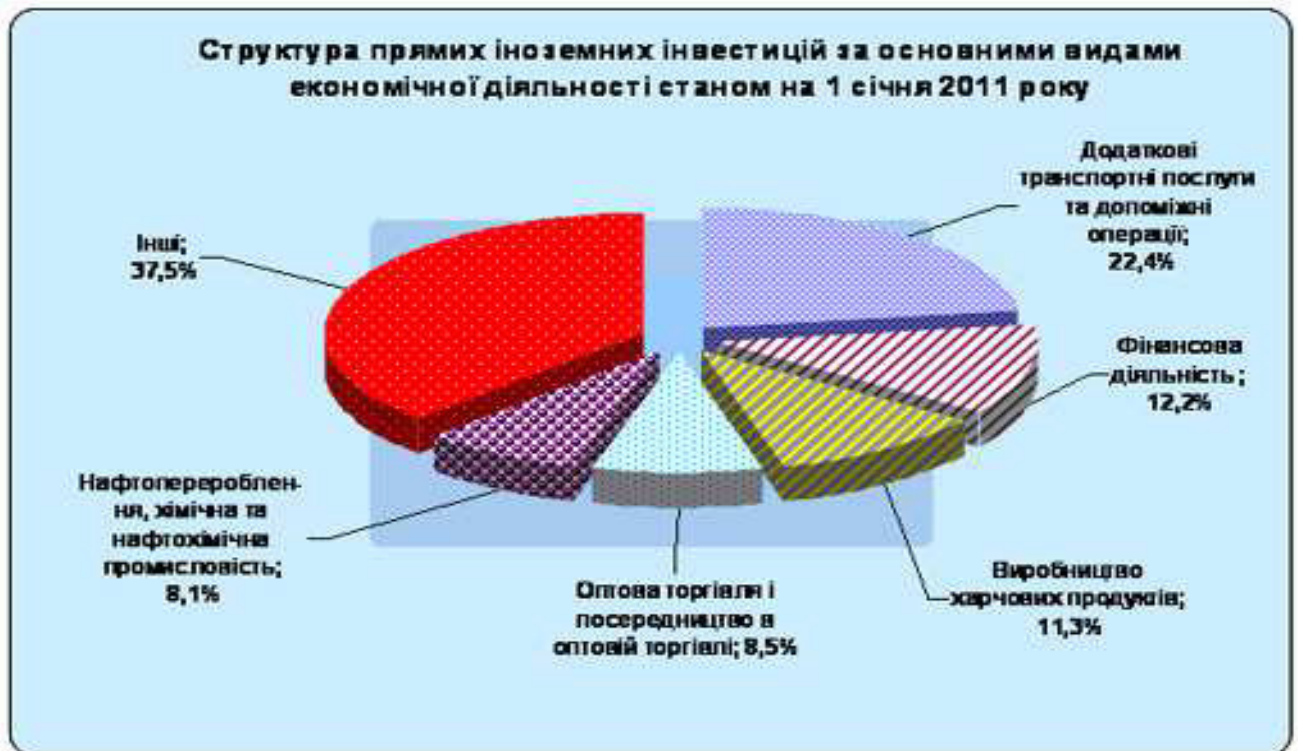

Рис.1. Прямі іноземні інвестиції за видами економічної діяльності [1]

Прямі іноземні інвестиції надійшли з 76 країн світу: Кіпру, Сполученого Королівства, Нідерландів, США, Німеччини та Франції. Структура прямих іноземних інвестицій показана на Рис.1.

Внески підприємств Одеського регіону в економіку країн світу на 1 січня 2011 року склали 36,3 млн. дол. США. Найбільші вкладення спрямовані в економіку Латвії, Іспанії, В'єтнаму[1].

Обсяги та ефективність використання інвестицій значною мірою залежить від надійності і доступності фінансової звітності, на основі якої інвестор може керувати своїм капіталом. У зв'язку з цим зростає практичне значення трансформації існуючої системи бухгалтерського обліку в Україні.

В Україні, згідно з Програмою реформування бухгалтерського обліку з 2000 року почали застосовувати до господарських операцій положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО). Національні П(С)БО у більшій мірі за назвою і змістом співпадають з МС, наприклад, П(С)БО 4 и МСФЗ 7 «Звіт про рух грошових коштів»; 7 з 16 «Основні засоби»; 8 з 38 «Нематеріальні активи»; 9 з 2 «Запаси»; 13 з 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання»; 14 з 17 «Оренда»; 15 з 18 «Дохід»; 17 з 12 «Податок на прибуток»; 18 з 11 «Будівельні контракти»; 19 з 3 «Об'єднання підприємств»; 21 з 21 «Вплив змін валютних курсів»; 23 з 24 «Розкриття інформації з пов'язаними сторонами»; 24 з 33 «Прибуток на акцію»; 26 з 19 «Виплати робітникам»; 27 з 5 «Необоротні активи»; 28 з 36 «Зменшення корисності активів»; 29 з 14 «Звітність за сегментами»; и 32 з 40 «Інвестиційна нерухомість».

Окремі П(С)БО, такі як 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», 2 «Баланс», 5 «Звіт про власний капітал», 16 «Витрати» задовольняють вимогам МСФЗ 1 «Подання фінансових звітів»; П(С)БО 31 «Фінансові витрати» – МСФЗ 23 «Витрати на позики». Зміст П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції», відповідають вимогам трьом МСФЗ: 27 «Консолідовані та окремі фінансові звіти», 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства», 31 «Частка у спільних підприємствах».

Останнім часом значна увага до цієї проблеми проявляється з боку уряду

України. Так, при Міністерстві фінансів України було створено Раду з міжнародних стандартів фінансової звітності[2]. Текст та порядок складання Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО), були прийняті Радою та розміщені на сайті Міністерства України станом на 1 січня 2012 року[3]. Кабінетом Міністрів України було видано розпорядження «Про створення умов для впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності», в якому Міністерствам фінансів, освіти і науки за погодженням з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку і Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, було вказано на необхідність забезпечення створення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації; затвердити перелік навчальних закладів, які здійснюватимуть підвищення кваліфікації з питань застосування міжнародних стандартів фінансової звітності бухгалтерів, які підписують фінансову звітність підприємств[4].

Проблемами бухгалтерського обліку опікується Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України. Так, ФПБАУ проводить роботу з підвищення кваліфікації та сертифікації своїх членів за програмою міжнародної сертифікації бухгалтерів «CIPA» (Certified International Professional Accountant: Сертифицированный международный профессиональный бухгалтер). Програмою CIPA передбачена сертифікація двох рівнів: - кваліфікаційний рівень – сертифікований бухгалтер - практик (CAP)– сертифікований міжнародний професійний бухгалтер (CIPA).

Процес переходу України на Міжнародні стандарти обліку та фінансової звітності складний і потребує підготовки професійних фахівців, які володіють методологією трансформації української фінансової звітності в міжнародну. З урахуванням цього особливого практичного значення набуває

система підготовки кваліфікованих бухгалтерів. Але, сьогодні дуже складно забезпечити виробничу базу для проходження виробничої практики бакалаврів та магістрів. З одного боку скоротилася кількість виробничих підприємств, які раніше приймали студентів, а інколи ще й з задоволенням оформлювали їх помічниками на час проходження практики, з іншого - керівники підприємств, посилаючись на комерційну таємницю, закривають таку можливість.

Вихід треба шукати в іншій площі: більш ретельно переглядати університетські навчальні програми з спеціальних дисциплін, посилюючи акценти на професійну підготовку, використовуючи елементи вже апробованих тренінгових програм професійних організацій бухгалтерів та аудиторів; підписати договори з підприємствами, щодо співпраці та повернутися до стимулювання керівників виробничої практики від підприємства за рахунок підприємства чи університету; в обов'язковому порядку проводити навчальну бухгалтерію.

З метою підвищити фахові знання студента та враховуючі звісні обставини, про які йшла мова раніше, учбові заклади розробляють «навчальні віртуальні підприємства», які дозволяють прослідити взаємозв'язки між різними функціональними відділами підприємства та послідовно використовувати набуті знання з обліку та таких дисциплін як: економіка підприємства, управління персоналом, фінанси, статистика, кібернетика, маркетинг.

Ми в цій роботі не винахідники. Навчальна фірма (англ. *practice firm, fictitious firm*) - активна форма навчання отримала практичну реалізацію ще в 1990- х роках в Австрії та Німеччині. Надали виникла Європейська мережа навчальних фірм Європи, в яку входять понад 7500 навчальних фірм з 42 країн. Розвиток засобів зв'язку та телекомунікації дозволяє зв'язати навчальні фірми різних країн і континентів в одну віртуальну мережу. Це відкриває великі можливості в навчанні міжнародному бізнесу[5].

«Навчальна фірма» створюється на базі навчального закладу як імітаційна модель реального підприємства, в якій гроші та ресурси не існують, але присутні у навчальних документах і вимагають прийняття навчальних рішень. У структурі фірми передбачені різні відділи і посади: посадові функції виконують співробітники тобто всі дії, які виконують менеджери і співробітники реальних фірм.

Література

1. Стратегія економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 р. Одеса. 2011. [Електронний ресурс]. <http://dspace.oneu.edu.ua//jspui/handle/> – Назва з екрану.
2. Про створення Ради з міжнародних стандартів фінансової звітності при Міністерстві фінансів України. Наказ Міністерства фінансів України №20 від 18.01.2013р.[Електронний ресурс]. <http://minfin.gov.ua/control/uk/publish/article>. – Назва з екрану.
3. Концептуальна основа та зміст Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) [Електронний ресурс].<http://minfin.gov.ua/control/publish> – Назва з екрану.
4. Про створення умов для впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності від 22 лютого 2012 р. № 157-р. Київ: [Електронний ресурс]. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/157-2012-%D1%80>– Назва з екрану.
5. Учебная фирма – Википедия. [Електронний ресурс]. <http://ru.wikipedia.org/wiki>. – Назва з екрану.